

Türkiyə Milli Kəşfiyyat Təşkilatı 99 yaşındadır

Ölkəmizin və millətimizin təhlükəsizliyi və əmin-amanlığı üçün gəcə-gündüz çalışan və "Vətən söhbət mövzusu olduqda, bütün dünya bizim üçün vətən cəbhəsidir" deyən Təşkilatımız yüzillərlə formalaşmış dövlət ağı və sivilizasiya yaddaşı ilə fəaliyyətini davam etdirir, dövrün tələbləri və ehtiyaclarına uyğun olaraq özünü daim yeniləyir.

Türkiyə Milli Kəşfiyyat Təşkilatının (MKT) rəhbəri İbrahim Kalın "Milli Kəşfiyyat Təşkilatı 99 yaşındadır Türkiye Əsrinde Daha Təhlükəsiz və Daha Güclü Türkiye" başlıklı yazısında Təşkilatın gördüyü işləri və hədəflərini "Anadolu Agentliyi" üçün qələmə alıb.

Bu gün Milli Kəşfiyyat Təşkilatımızın yaradılmasının 99-cu ildönümüdür. Ölkəmizin və millətimizin təhlükəsizliyi və əmin-amanlığı üçün gəcə-gündüz çalışan və "Vətən söhbət mövzusu olduqda, bütün dünya bizim üçün vətən cəbhəsidir" deyən Təşkilatımız yüzillərlə formalaşmış dövlət ağı və sivilizasiya yaddaşı ilə fəaliyyətini davam etdirir, dövrün tələbləri və ehtiyaclarına uyğun olaraq özünü daim yeniləyir.

Müvədd beynəlxalq sistem paralel geosiyasi və hibrid böhranlar qarşısında zəif nəticə göstərir. Qlobal təhlükəsizliyi təhdid edən proseslərə ədalətli və davamlı həllər istehsal etməkdə çətinlik çəkmə hazırkı struktur qaydalarla əsaslanan çoxtərəfliliyin aşındığı, maraq mərkəzi yanaşmaların müəyyənedici hala gəldiyi bir döndüş nöqtəsinə keçir. Qəribə mərkəzi paradigma sorğulanarkən, Qlobal Cənubu da əhatə edən yeni antaxsişlər yeni bir paradigmanın qapılarını döyür.

Müvədd sistemin yetersiz qaldığı, lakin mümkün əvəzləyici nizamın hələ qurulmadığı bu tarixi qırıqla mərhələsində hər bir dövlət yeni dövrə üstünlüklə daxil olmaq üçün böyük səylər göstərir. Prezidentimizin "Türkiyə Əsri" vizyonu qarşısında ölkəmiz çoxşaxəli və balanslı xarici siyasət strategiyası ilə yanaşı, gündəngünə inkişaf edən kəşfiyyat imkanları sayəsində bu yeni mərhələyə yalnız regional aktor kimi deyil, eyni zamanda uzaq coğrafiyalarda böhranlara müdaxilə edə bilən, həll yolları istehsal edən, ədalət və həmrəyliyi əsas götürən global tərəfdaş kimi daxil olur. Böhranları sərhədlərimizə çatmadan həll etmək vəzifəsi geniş geosiyasi baxış və praktik təcrübə tələb edir.

Ölkəmiz tarix boyu özünəməxsus vizyon formalaşdırmaq qabiliyyətinə malik olub

Beynəlxalq gərginliklərdə vasitəçi, qlobal problemlərdə həll ortağı, humanitar böhranlarda vicdanın yüksəlmə səsi olan ölkəmiz tarix boyu özünəməxsus vizyon formalaşdırmaq bacarığına malik olub. Əcdadlarımızın təcrübəsi bu gün bizə unikal perspektiv təqdim edir, tarixin axarını oxumaq, balansları idarə etmək, qabaqcadan görmək və uzunmüddətli strategiyalar qurmaq baxımından qiymətli irs qoyub. Tuğrul bəydan Nizamülmülkə, Salahəddin Əyyubidən Məlikşahə, Fəthəddin Qanuniyə, II Əbdülhəmidəndən Atatürkə, Cümhuriyyətə və bu günə uzanan tariximiz statik keçmiş deyil, strateji dayəyərən dinamik irsi təmsil edir. Türkiyəni qeyri-müəyyənliklər və kövrəkliklər çağında müstəsna mövqeyə daşıyan əsas xüsusiyyət fasiləsiz və çoxtərəfli sivilizasiya məkanının varisi olmasıdır.

Böyük türk filosofu Fərabinin (870-950) "Fəzaili Şəhər" anlayışı ilə təsvir etdiyi ictimai-siyasi nizam ağıl, fəzilət və ədalətə əsaslanan həyat tərzinin həm fərdlər, həm də cəmiyyətlər üçün çatılmalı hədəf olduğunu ifadə edir. Ağıllı, azad və əmin fərdlərin qurduğu fəzilətli cəmiyyət yer ilə göy, fizika ilə metafizika, zaman ilə məkan, fərd ilə cəmiyyət, azadlıq ilə təhlükəsizlik, zənginlik ilə ədalətli bölgü arasında tarazlıq əsas götürür. Aşırıqlardan uzaq, əhatəli və çoxtərəfli "orta toplum" olan Fəzilətli Şəhərin sakinləri təhlükəsizlik, sabitlik və ədalətli təkcə özləri üçün deyil, bütün dünya üçün tələb edir, global ədalətin və fəzilətli həyatın gerçəkləşməsi uğrunda mübarizə aparırlar.

Coğrafiyamızın qədim torpaqlarında "Türkiyə Oxu" vizyonu ilə bədən qazanan bu irsi birlikdə daha da irəli aparmaq üçün çalışırıq.

Bu müqəddəs mübarizədə Milli Kəşfiyyat Təşkilatı yüzüncü ilinə hazırlaşarkən "Vətən üçün hər an, hər yerdə" şüarı ilə zaman və məkan sərhədlərini aşaraq gələcək nəsillərə daha təhlükəsiz və daha güclü Türkiyə miras qoymaq məqsədilə insan kəşfiyyatı, texniki kəşfiyyat və açıq mənbə kəşfiyyatı kimi müxtəlif disiplinlərdəki imkanlarını süni zəka texnologiyaları ilə birləşdirərək fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirir.

Ən sadə mənada "doğru və dəyərli

məlumat" kimi izah edilə bilən kəşfiyyatın məqsədi uzaq və yaxın, görünən və görünməyən riskləri müəyyənləşdirmək və təhlükəyə çevrilmədən qarşısını almaqdır. Bu çərçivədə kəşfiyyat paradigmamızın əsasını səhəde icra etdiyimiz əməliyyatlarla yanaşı risklərin təhlili, orta və uzunmüddətli proqnozların hazırlanması, təhdidlərin müəyyənləşdirilməsi və zərərsizləşdirilməsi proseslərini əhatə edən qabaqcıl kəşfiyyat anlayışı təşkil edir.

Toplanan kəşfiyyat məlumatının təkcə cəmiyyət analizlə kifayətlənməyən, kəşfiyyət baxımından da dəyərləndirən, taktiki-operativ çərçivədə kənar çıxaraq strateji qiymətləndirməni əsas götürən yanaşma ilə həərəkət edirik. Beləliklə, böyük məlumatı strateji kəşfiyyətə çevirərək dəqiq və uzunmüddətli siyasətlərin formalaşdırılmasına töhfə veririk. Bu proaktiv yanaşma gələcəyin təhdidlərini bu gündən neytrallaşdıraraq, kəşfiyyat məlumatının gücü ilə pərdəarxası oyunları pozan milli iradənin səssiz və güclü qalxandır.

2025-ci ildə də uğurlu əməliyyatlara imza atılıb

Kəşfiyyatın yon verdiyi təhlükəsizlik bütöv anlayışdır. Təhlükəsizlik taktiki və əməliyyat hissələrinə ayrılabilir, lakin strateji bütövlüyü parçalanmaz. Bir-birinə bağlı hərbi, fiziki və insani təhlükəsizlik sahələri cəmiyyətin maddi və mənəvi təhlükəsizliyinin təməl sütunlarını təşkil edir. Əsas prinsipimiz budur: hamımız güvənli olmadan heç birimiz güvənli deyilik. Başqalarının təhlükəsizliyini nəzərə almayan öz təhlükəsizliyini təmin edə bilməz. Çoxtərəfli yeni təhdidlər yalnız vahid və taktiki tədbirlə deyil, ancaq bütöv təhlükəsizlik anlayışı ilə aradan qaldırılabilir. Bu çərçivədə fəaliyyət göstərən Təşkilatımız 2025-ci ildə də vətəndaşlarımızın maddi və mənəvi dəyərlərini qorumaq məqsədilə geniş coğrafi baxışla çoxsaylı uğurlu əməliyyatlar həyata keçirib, təhdidləri reallaşmadan zərərsizləşdirib, casusluq cəhdlərinin qarşısını alıb və kibercümlərə qarşı mübarizə aparıb.

Ölkəmizə təhlükə yaradan terror təşkilatları və mütəşəkkil cinayət strukturları ilə mübarizə fəaliyyətlərimizi aktiv şəkildə davam etdirir, terror təhdidlərini global və regional ölçülərə oxuya bilən, bütün kəşfiyyat və əməliyyat imkanlarımızın qarşılıqlı əlaqədə olduğu metodologiya tətbiq edirik. Bu sayədə Təşkilatımızın sahədə digər təhlükəsizlik qurumları-

mizlə koordinasiyalı şəkildə apardığı əməliyyatlarda fərqli ideologiyalara və xarici dəstəyə malik terror təşkilatlarının və mütəşəkkil cinayət şəbəkələrinin fəaliyyətinə imkan verilmir.

Təşkilatımız yeni nəsillə cinayət şəbəkələri və maliyyə tipli strukturlara qarşı da aidiyyəti təhlükəsizlik qurumlarımızla sıx əməkdaşlıq şəraitində yeni imkan və bacarıqlar inkişaf etdirir. Xüsusi gəncləri hədəf alan pozucu və kriminal fəaliyyətlərin elmi üsullarla və erkən xəbərdarlıq sistemləri vasitəsilə qarşısının alınması üçün işlərimizi intensivləşdiririk.

Terrorun bütün növlərinin qəti şəkildə rədd edən ölkəmiz 2025-ci ildə də terror təhlükəsizliyinə aradan qaldırılmasına yönəlik səylərini davam etdirir. İŞİD, "Əl-Qaidə", PKK, FETÖ, DHKP/C kimi terror təşkilatlarına qarşı apardığımız genişmiqyaslı və çoxtərəfli mübarizə vətənimizin hər guşəsinin əmin, təhlükəsiz, sabit və firavan olmasının təmin edilməsində əsas rol oynayır. Mənbəyindən, mənsəyindən, formasından və bəhanəsindən asılı olmayaraq terror təşkilatlarının faktiki fəaliyyətlərinə, maliyyə mənbələrinə və təbliğat fəaliyyətlərinə qarşı mübarizəni əzmlə və qatilyatla davam edəcəkdir.

Bu məqamda dövlətimizin daxili cəbhəni gücləndirərək öz geosiyasi oxunu formalaşdırmaq istiqamətində atdığı addımların ən mühüm tərkib hissələrindən birini Terroruz Türkiyə hədəfi təşkil edir. Bu hədəf PKK-nın ləğvindən silahı yerə qoymasına, siyasi islahatlardan ictimai barışın təmin edilməsinə qədər əhatəli, çoxtərəfli, çoxmərhələli, özünəməxsus və yenilikçi transformasiya layihəsidir. Siyasi partiyalarımızın və cəmiyyətin böyük hissəsinin dəstəyi ilə Türkiyə Böyük Millət Məclisində ifadə olunan milli həmrəylik, qardaşlıq və demokratiya baxışı bu prosese kritik və tarixi töhfələr verir.

Bu proses daxili cəbhəmizi möhkəmləndirməklə yanaşı, eyni zamanda yeni regional geosiyasetin də təməlini qoyur. Qədim sivilizasiya mirasımızı strateji dəyəre çevirən addımlar tariximizin və coğrafiyamızın ruhuna zidd müdaxilələrin də qarşısını alacaq. Terror təhlükəsizliyinə təməllənmiş, qardaşlıq hüququ və ictimai inteqrasiya əsasında yüksələn yeni mərhələ, strateji zəka ilə inşa olunan Türkiyə Yüzlüyünün ən mühüm nailiyyətlərindən biri olacaq.

(ardı var)

ordu.az

